

Vår ref: Emil Hagstedt
Krisberedskapssamordnare
Datum: 2023-06-01
Dnr: KS/2023:265

Plan

Plan för samhällsstörning och extraordinära händelser

Styrdokument

Diarienummer: KS/2023:265
Beslutas av: Kommundirektör
Fastställdedatum: 2023-06-05
Dokumentansvarig: Krisberedskapssamordnare, kommunledningsstaben
Gäller för: Kommunen
Revideras: Minst vart fjärde år
Följs upp av: Krisberedskapssamordnare
Tidigare versioner: KS/2017:641
Giltig t o m: 2027-12-31

Alla beslut som rör barn ska vara barnrättsbaserade i enlighet med barnkonventionen. Beslut ska alltid föregås av prövning av barnets bästa och i större frågor samt vid beslut som kan ha negativ inverkan på barnet/barnen, ska föregås av en barnkonsekvensanalys.

Innehåll

Inledning	3
Syfte	3
Regelverk	4
Höjd beredskap	4
Utbildning och övning	5
Ansvar och ledningsprinciper	5
Gemensam nomenklatur	6
Helhetsmetoden	6
Helhetssyn	7
Förhållningssätt	7
Krisledningsorganisation	8
Krisledningsnämnd.....	8
Krisledningsstab	8
Tjänsteperson i Beredskap	8
Personal.....	9
Sekretess	9
Ekonomi	9
Kriskommunikation	9
Krisstöd	9
Teknik för samverkan	9
Revidering	10
Lathund: Ansvar och avgränsningar för myndigheter/organisationer	10

Inledning

Denna plan visar hur kommunen ska organiseras vid en samhällsstörning/extraordinär händelse¹ och utgår från den svenska modellen², som bland annat innehåller helhetsmetoden och förhållningssätt. Vidare i planen kommer extraordinär händelse benämnas som samhällsstörning med anledning av att den med fördel kan användas vid händelser som inte är extraordinära.

Arbetet med samhällsskydd och beredskap ska bidra till individen, samhällets och nationens säkerhet. De värden³ som ska skyddas utgår från mål formulerade av riksdag och regering:

- Människors liv och hälsa
- Samhällets funktionalitet
- Demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter
- Miljö och ekonomiska värden
- Nationell suveränitet (höjd beredskap)

Syfte

Kommunen ska minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera samhällsstörningar i fred. Kommuner och regioner ska också uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar.

Som bilagor finns stabsarbete, rollkort och kontaktuppgifter. Dessa ska tydliggöra hur och vad som ska göras för att krisledningsorganisationen snabbt ska komma igång med hanteringen av samhällsstörningen. Kompletterande dokument är kriskommunikationsplan, krisstöd, beredskapsplan för pandemisk influensa samt egna planer på sektionerna etc.

Varje sektion och kommunala bolag ska ta fram stabsorganisation och rollkort som ska innehålla hur sektionernas/bolagens organisation ska se ut vid en samhällsstörning. Detta för att kunna hantera och minska konsekvenserna av en samhällsstörning.

¹ Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

² Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Gemsamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar, 2018, 23-31

³ Ibid, 15

Regelverk

Av lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) framgår att kommunen ska minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fredstid.

För att underlätta för kommunerna i förskedet har MSB tillsammans med Sveriges kommuner och regioner (SKR) tagit fram en överenskommelse⁴ som preciserar målen och ersättningen utifrån uppgifterna i LEH.

Höjd beredskap

I syfte att stärka Sveriges försvarsförmåga kan beredskapen höjas. Höjd beredskap är antingen skärpt beredskap eller högsta beredskap⁵. Under högsta beredskap är totalförsvaret den enda samhällsverksamhet som ska bedrivas⁶. Totalförsvaret består av militär verksamhet och civil verksamhet. Myndigheternas planering för totalförsvaret ska ske i samverkan med de statliga myndigheter, kommuner, regioner, sammanslutningar och näringsidkare som är berörda.

Kommuner och regioner ska vidta de förberedelser som behövs för verksamheten under höjd beredskap (beredskapsförberedelser)⁷. Detta innebär bland annat att kommunen ska:

- säkerställa att VMA (viktigt meddelande till allmänheten) kan sändas via anläggningar för utomhusvarning genom att ljudsändare underhålls (om det finns)
- säkerställa att krisledningen inom kommunen har grundläggande kunskaper om kommunens uppgifter vid höjd beredskap

Viktigt att särskilja att höjd beredskap enligt lag innebär att det finns risk för krig medan det i kärnkraftsberedskapsplanering innebär att en händelse inträffat vid ett kärnkraftverk som har fått eller kan få betydelse för reaktorsäkerheten⁸.

⁴ Sveriges kommuner och regioners. Överenskommelse om kommunernas krisberedskap, 2023

⁵ Lag (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap, 1§

⁶ Lag (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap, 1§

⁷ Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

⁸ Strålsäkerhetsmyndigheten. Nationell beredskapsplan för hantering av en kärnteknisk olycka, s14

Utbildning och övning

Kommunen ska ansvara för att förtroendevalda och anställd personal får den utbildning och övning som behövs för att de ska kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid⁹.

I kommunens verksamhetsplan för krisberedskap återfinns vilka funktioner som övas och när under mandatperioden. Generellt ska krisledningsstaben övas 1 gång/år och krisledningsnämnden 1 gång/mandatperiod.

Ansvar och ledningsprinciper

Offentliga aktörer har ett ansvar att stödja varandra vid samhällsstörningar. Varje aktör ger de stöd de bedömer är möjligt utifrån den egna organisationens resurser. Resurserna ingår då i samhällets samlade resurser och bör användas där de behövs mest.

Ansvaret inom kommunen kan delas in i tre delar.

- Kommunstyrelsen ansvarar för det kommunövergripande ledningsarbetet såväl före, under som efter en händelse, samt för att samordna hanteringen av samhällsstörningen
- Kommunen ska verka för samordning mellan berörda myndigheter/organisationer inom sitt geografiska område.
- Varje nämnd, styrelse och förbund ansvarar för, och driver det egna arbetet med att hantera en samhällsstörning enligt principerna nedan.

Politikerna ingår inte i tjänstepersonernas krisledningsstab utan i krisledningsnämnden. Om krisledningsnämnden träder i kraft kan de vid behov ta över beslutanderätten för övriga nämnder.

Ledningsprinciper

Svensk krishantering vilar på tre principer:

1. **Ansvarsprincipen** innebär att den som ansvarar för en verksamhet under normala förhållanden ska ha motsvarande ansvar under kris- och krigssituationer.
2. **Likhetsprincipen** innebär att en verksamhetens organisation och lokalisering så långt som möjligt ska överensstämma i fred-, kris- och krigstid.
3. **Närhetsprincipen** innebär att samhällsstörningen ska hanteras där den inträffar och av de som är närmast berörda och ansvariga.

⁹ Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

Gemensam nomenklatur

När flera parter ska agera tillsammans behövs ett gemensamt språk och förståelse för hur termer ska användas för att undvika missförstånd. De aktörsgemensamma definitionerna av termerna inriktning, samordning, ledning och samverkan bör användas¹⁰ samt andra kända begrepp:

- **Inriktning** är orientering av tillgängliga resurser mot formulerade mål. Inriktning är den effekt hos de resurser som hanterar samhällsstörningen vill uppnå. Varje aktör har alltid en egen inriktning. När flera aktörer fungerar tillsammans finns det också en aktörsgemensam inriktning.
- **Samordning** är anpassning av aktiviteter och delmål så att tillgängliga resurser kommer till största möjliga nytta. Samordning är en effekt av ledning och/eller samverkan hos de resurser som hanterar samhällsstörningar. Samordning handlar om att aktörer inte ska vara i vägen för varandra, utan hjälpa varandra.
- **Ledning** är den funktion som, genom att en aktör bestämmer, åstadkommer inriktning och samordning av tillgängliga resurser. Ledning skapas genom aktörsgemensamma situationer och är inte hierarkisk uppbyggd. Den kan grundas i mandat (juridisk grund) eller i överenskommelse (social grund).
- **Samverkan** är den funktion som, genom att aktörer kommer överens, åstadkommer inriktning och samordning av tillgängliga resurser.
- **Samhällsviktig verksamhet** avser en verksamhet som uppfyller minst ett av följande villkor:
 - Ett bortfall av eller en svår störning i verksamheten som ensamt eller tillsammans med motsvarande händelser i andra verksamheter på kort sikt kan leda till att en allvarlig kris inträffar i samhället.
 - Verksamheten är nödvändig eller mycket väsentlig för att en redan inträffad kris i samhället ska kunna hanteras så att skadeverkningarna blir så små som möjligt.
- En **extraordinär händelse** avser en sådan händelse som:
 - avviker från det normala
 - innebär en allvarlig störning eller en överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner
 - kräver skyndsamma insatser av kommunen

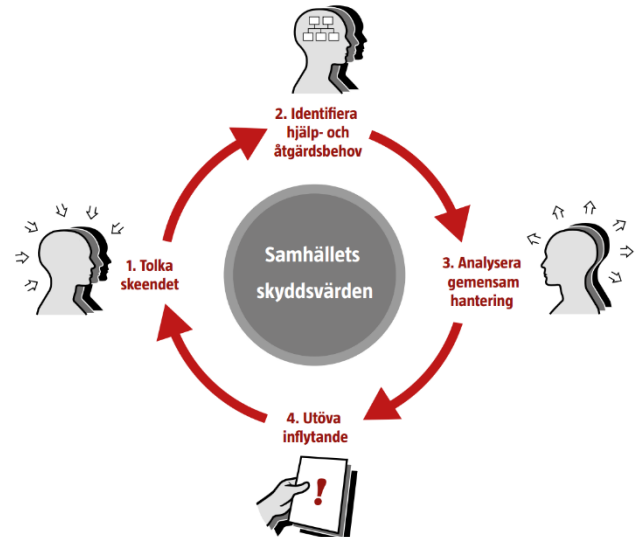
Helhetsmetoden

Helhetsmetoden är en metod att utifrån en helhetssyn åstadkomma samordning och gemensam inriktning genom samverkan för att använda samhällets resurser på ett effektivt sätt.

¹⁰ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar, 2018, 19–20

Metodens fyra steg innebär:

- Tolka skeendet
 - Vilka är konsekvenserna?
 - Hur påverkar de samhället?
- Identifiera hjälp- och åtgärdsbehov
 - Vad behöver göras?
 - Vem har ansvaret för åtgärderna?
- Analysera den gemensamma hanteringen
 - Behövs stöd, samordning eller gemensam inriktning?
- Utöva inflytande
 - Genom analysen i steg 1–3 påverka aktörerna att uppnå resultat av de möjliga handlingsalternativen

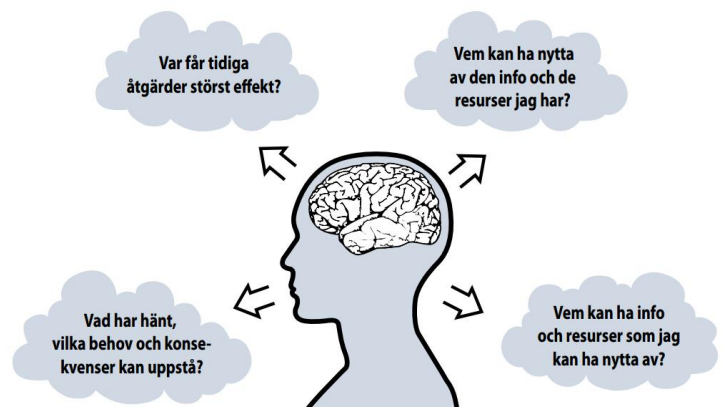


Helhetssyn

Helhetssyn är ett förhållningssätt som utgår från samhällets skyddsvärden. Det innebär att se sin egen hantering som en del av en helhet. Det bidrar till att samhällets resurser används så effektivt som möjligt

En aktör med helhetssyn

- Förstår hur skeendet vid samhällsstörningar påverkar hela samhället
- Förstår vilka behov som finns, även utanför det egna ansvarsområdet
- Ser vilka effekter som har uppnåtts, eller håller på att uppnås och kan identifiera de effekter som saknas
- Kan prioritera, om de samlade resurserna inte räcker för att möta alla behov



Förhållningssätt

Förhållningssätt är ett sätt att tänka som underlättar det gemensamma arbetet för att åstadkomma en aktörsgemensam inriktning och samordning vid samhällsstörningar med

utgångspunkt i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) bok inom ämnet¹¹. Exempel på detta är:

- Tillämpa en helhetssyn på det som ska skyddas, på vilka hjälpbehov som finns, på resurser och på effekter av olika sätt att agera.
- Agera proaktivt, förutse skeenden och ta tidiga initiativ.
- Se olika perspektiv för att förstå hela skeenden och identifiera flera behov.
- Se människan som en del av systemet och förstå hur grupper och individer påverkar och påverkas av varandra.
- Ta hänsyn till alla tidsskalor, se behov och effekter både på kort och på lång sikt.
- Se att störningar kan få konsekvenser på flera nivåer och sektorer i samhället samtidigt
- Använd kriskommunikation snabbt, öppet och korrekt.
- Fatta beslut i en medveten process och tillsammans med andra.

Krisledningsorganisation

Krisledningsnämnd

Enligt LEH ska kommunen ha en särskild utsedd och övad krisledningsnämnd för att fullgöra sina uppgifter under extraordinära händelser enligt lag¹².

Krisledningsstab

Krisledningsstaben består av tjänstemän som bereder ärenden åt beslutsfattaren under en samhällsstörning. Stabens huvudsakliga uppgift är att planera och utföra åtgärder för att begränsa konsekvenserna av samhällsstörningen på de samhällsviktiga värden beskrivna ovan, för att så snart som möjligt kunna återgå till normal verksamhet. Till krisledningsstabens hjälp finns stödjande funktioner som vid behov arbetar åt staben i olika frågor.

Tjänsteperson i Beredskap

Kommunen har en Tjänsteperson i Beredskap (TiB) som är anträffbar dygnet runt 365 dagar om året. Den är till för att andra myndigheter samt intern beredskap snabbt ska kunna nå kommunen för att informera om en inträffad händelse. Detta för att kommunen så snabbt som möjligt ska kunna utöva sitt geografiska områdesansvar och snabbt kunna hantera händelsen

¹¹ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Gemsamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar, 2018

¹² Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

Personal

Intern personal ersätts enligt gällande kollektivavtal. Extern personal som bistår i samhällsstörningen skall regleras i samförstånd med den externa partens arbetsgivare.

Sekretess

Delge all personal som arbetar med samhällsstörningen om informationen som delas ut är sekretessbelagd och hur den därmed ska hanteras. Alla har ansvar för att sekretessbelagd information inte sprids till obehöriga.

Ekonomi

Tranemo kommun har ett vilande konto för att bokföra alla ekonomiska utgifter i samband med samhällsstörningen. Detta för att lätt räkna ut den ekonomiska kostnaden.

Kriskommunikation

Tranemo kommun använder sig av en kriskommunikationsplan för hantering av informationsflödet¹³ Presslokal finns angivet i bilaga *Stabsläge*.

Krisstöd

Kan aktiveras vid en samhällsstörning då psykiskt och socialt omhändertagande måste organiseras, ledas och användas på ett samordnat sätt enligt handlingsplan.¹⁴

Teknik för samverkan

Stor del av den samverkan som bedrivs under en samhällsstörning sker med hjälp av olika tekniska system. Samtliga berörda aktörer ska därför ha tillgång till och behärska de tekniska systemen för att samverkan ska fungera optimalt. Varje aktör har ansvar att anskaffa, utbilda och öva i systemen:

- Telefon/telefonkonferens
- SMS
- E-post
- Skype/Teams
- WIS – webbaserat och krypterat informationssystem
- RAKEL – krypterad radiokommunikation för effektiv ledning

¹³ Kriskommunikationsplan

¹⁴ Handlingsplan för Krisstöd

Revidering

Kommundirektören är ansvarig för att revidera rutinen för hantering av en samhällsstörning. Det kan ske när som helst då det är en levande rutin som ständigt förbättras och skall hållas aktuell.

Lathund: Ansvar och avgränsningar för myndigheter/organisationer

Nedan beskrivs principerna för krisberedskap, samt de vanligaste myndigheterna/organisationerna som kommunen samverkar med vid en samhällsstörning. Dessa kan vid behov bjudas in till kommunens krisledning.

Ansvarsprincipen

Den som har ansvar för en verksamhet under normala förhållanden ska ha det också under en krissituation.

Likhetsprincipen

Under en kris ska verksamheten fungera på liknande sätt som vid normala förhållanden så långt det är möjligt. Verksamheten ska också, om det är möjligt, skötas på samma plats som under normala förhållanden.

Närhetsprincipen

En kris ska hanteras där den inträffar och av dem som är närmast berörda och ansvariga. Det är alltså i första hand den drabbade kommunen och det aktuella landstinget som leder och arbetar med insatsen. Först om de lokala resurserna inte räcker till blir det aktuellt med regionala och statliga insatser. Nedan följer de vanligaste krishanterande aktörernas ansvar vid en samhällsstörning eller extraordinär händelse.

Tranemo kommun

Kommunen har det geografiska områdesansvaret på lokal nivå. Kommunen ska samverka med andra aktörer inom kommunens geografiska område för att uppnå samordning i krishanteringen. Kommunen ska samordna kommunikation och information gällande händelsen. Detta tas t.ex. i uttryck genom att man stämmer av med andra aktörer och är med och skapar en gemensam lägesbild för att sedan gå ut med gemensam information till allmänheten.

Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund

Räddningstjänstens uppgift vid en krissituation består primärt av att upprätthålla sin samhällsviktiga verksamhet och göra prioriterade räddningsinsatser enligt *Lagen om skydd mot olyckor*. Räddningstjänstens arbete utförs under ledning av en räddningsledare.

Räddningsledaren har en stark ställning i lagstiftningen, inte minst under överhängande fara då denne kan beordra myndigheter och företag att hjälpa till i räddningsarbetet. Räddningsledaren kan också beordra alla medborgare i åldern 18 till 65 år att delta, i den mån deras kunskaper, hälsa och kroppskrafter tillåter det. Räddningsledaren kan inom ramen för en räddningsinsats besluta om utrymning, tillträde till platser och byggnader, ianspråktagande av annans egendom etc.

Räddningstjänsten kan bistå med samverkansbefäl i kommunens krisledningsstab, alternativt finnas tillgänglig via telefon/Rakel om SÄRF aktiverar sin egen stab vid en större händelse. Räddningstjänsten i Tranemo kommun består av två deltidsstationer, i Tranemo/Limmared tätort och Dalstorp sedan finns även ett räddningsvärn i Långhem.

Räddningstjänsten har ansvaret för räddningsinsatser på land och i sjöar, samt vid utsläpp av miljöfarliga ämnen på land och i sjöar. Räddningstjänsten har räddningsansvaret i samtliga sjöar utom i Sveriges tre största sjöar Värnen, Vättern och Mälaren.

Västra Götalandsregionen

Södra Älvsborgs sjukhus, SÄS, i Borås är ett av tre kompletta sjukhus i Västra Götaland. De andra är Sahlgrenska i Göteborg och Skaraborgs sjukhus i Skövde. På SÄS finns en organisation för katastrofmedicin som går igång vid större händelser. På SÄS finns en sjukhus-TIB.

Vårdcentraler i Västra Götalandsregionen har katastrofmedicinsk planering för att bl.a. kunna ta emot lätt skadade. Vid en olyckshändelse finns normalt en medicinskt ansvarig och en sjukvårdsledare på skadeplats. Sjukvårdsledaren ansvarar bl.a. samverkan, logistik och kommunikation. Dennes ansvar kan vid en större händelse tas över av en regional beredskapsläkare och sjukvårdsledare och medicinska ansvarig ingår då i dennes stab.

Arbete med skadade sker enligt fastställda rutiner gällande omhändertagande av skadade, prioritering, dokumentation, och journalhantering. De patienter som anländer till sjukhus tas också omhand och registreras enligt särskilda rutiner med medföljande dokumentation från skadeplats.

Ambulansverksamheten sorterar under VGR. Ambulansstationen i Borås är största station med tre ambulanser i tjänst dygnet runt, sju dagar i veckan. Utöver detta tjänstgör två ambulanser dagtid på vardagar. Stationerna i Skene och Svenljunga är organiserade som en avdelning med samma enhetschef. Skene har två dygnsambulanser. Svenljunga har en dygnsambulans. Utöver detta finns en single responder som är ett utryckningsfordon som är utrustat i stort sett som en ambulans förutom att det inte finns någon patientbår. Den är bemannad med en ambulanssjuksköterska som ska kunna påbörja undersökning och behandling av patienter som vid larmet bedömts som "prio 1", det vill säga personer med livshotande skador eller sjukdom. När en "vanlig" akutambulans sedan ansluter tar ambulanssjuksköterskorna över och sköter transporten

till sjukhus om så behövs. Ambulanssjuksköterskan i Single respondern kommer också att kunna omprioritera och hänvisa patienter till annan vårdnivå, till exempel vårdcentralen om patientens tillstånd inte kräver specialistvård.

Regionen ansvarar vidare för att ha en smittskyddsläkare som har övervakande och informerande ansvar om hur olika smittor ska hanteras.

PKL, psykosocial katastrofledning, är sjukvårdens organisation för krisstöd till drabbade och skadade.

VGR:s ledning har TIB och kan bistå med resurser utöver sjukvård, såsom kommunikatörer och kollektivtrafik. TIB på VGR har helhetsbilden över hela VGR:s verksamhet. SÄS blir sannolikt upptagna av själva sjukvårdsinsatsen vid en extraordinär händelse.

1177 är numret för råd eller för hjälp med att hitta rätt i vården.

Polisen

Vid större händelser samlar polisen de resurser som krävs för att de ska kunna genomföra sina insatser. Vid en kris kan polisen ansvara för avspärrning, utredning av brott, utrymning samt registrering av avlidna, skadade eller vid utrymning (katastrofregistrering). Polisen är även räddningsledare vid eftersök av försvunnen person. Det är i första hand till polisen som anhöriga ska vända sig för information. Polisen ansvarar också för att underrätta anhöriga till döda.

Polisen organiserar sig i stab under vid det som de benämner "särskild händelse" och arbetar med en sådan händelse separat från övrigt pågående polisarbete. Emellanåt kan polisen hantera flera särskilda händelser parallellt. En särskild händelse kan vara känd på förhand (fotbollsmatch, demonstration etc.) eller uppkommit oplanerat (större olycka, grovt brott etc.).

I polisregion Väst, Västra Götaland och Halland, bildar polisen stab i första hand i Göteborg, i anslutning till deras regionala ledningscentral. En mindre delregional stab kan även startas i Borås (Polisområde Älvsborg). Polisen kan även behöva starta en ledningsplats på fältet, i närheten av det som inträffat. Det kan vara i en skola eller liknande som kommunen kan behöva bistå med. Polisen kan bistå med samverkansperson i kommunens krisledningsstab.

Akut nås polisen via 112. 114 14 är numret för alla icke-akuta ärenden till polisen (anmälan om brott som ej pågår eller som nyss har inträffat, tips, frågor etc.)

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Länsstyrelsen har det regionala geografiska områdesansvaret. Under en extraordinär händelse ska länsstyrelsen stödja alla samverkande myndigheter, kommuner, samhällsviktiga företag och organisationer, samt samordna aktörernas insatser. Vid höjd

beredskap samordnar länsstyrelsen det civila försvaret och samordnar även kontakten med försvarsmakten. Vid mycket omfattande räddningsinsatser kan länsstyrelsen frånta den kommunala räddningstjänsten insatsansvaret.

Länsstyrelsen kan bistå med att sammankalla aktörer till en samverkanskonferens och därefter ta fram en samlad lägesbild för regionen. Länsstyrelsen tar initiativ att samordna och inrikta länets aktörer vid en kris. Länsstyrelsen kan förmedla förstärkningsresurser från andra aktörer samt experthjälp.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB

MSB har inget styrande ansvar vid en kris, agerar inte på "fältet" och kan inte ta över andra myndigheters arbete. När det uppstår omfattande kriser i samhället har MSB ansvaret att ta fram samlade lägesbilder för händelsen för den nationella nivån. Detta uppnås genom att lägesbilder samlas in från berörda länsstyrelser för att sedan förmedla den samlade lägesbilden till regeringskansliet, samt till de förvaltningsmyndigheter som ska hantera den aktuella krisen.

MSB ansvarar för att begära och förmedla internationellt stöd och aktivera det svenska brandhelikoptersystemet. MSB kan även mäkla och fördela resurser inom Sverige vid större händelser. På flera ställen i Sverige finns brandbekämpningsdepåer i MSB:s regi med extra utrustning som kompletterar de lokala räddningstjänsterna. MSB har även RAKEL-terminaler att låna ut. MSB nås primärt via Länsstyrelsen.

Trafikverket

Trafikverket ansvarar för byggande, drift och underhåll av statliga vägar och järnvägar. Trafikverket arbetar för en grundläggande tillgänglighet i den interregionala kollektiva persontrafiken genom bland annat upphandling av trafik.

Trafikverket har rutiner för att kunna hantera samhällsstörningar och extraordinära händelser. Trafikverket leder och samordnar åtgärder för att hantera allvarliga störningar på myndighetens infrastruktur och har även ansvaret att samordna transportsektorns information till allmänheten.

Livsmedelsverket

Vid sjukdomsutbrott som har sitt ursprung i livsmedel, till exempel salmonella, ska Livsmedelsverket t.ex. hjälpa till att spåra och stoppa smittad mat. Livsmedelsverket har en tjänsteperson i beredskap, vilket innebär att myndigheten ständigt har en person i tjänst för att komma igång så snabbt som möjligt vid en kris.

För att hjälpa kommunerna med dricksvattenförsörjningen vid kris har Livsmedelsverket inrättat en nationell vattenkatastrofgrupp (VAKA). VAKA kan bistå kommunerna vid olyckor med farligt gods och föroreningar i vattentäkter, förorenade ledningsnät och vid vattenbrist. Gruppen kontaktas av VA-chef eller via krisledningsstaben, detta görs via SOS Alarm.

Försvarsmakten

Sverige är uppdelat i fyra militärregioner. Vid nationella kriser leds och samordnas insatserna av den staben i den militärregion där krisen skett. Militärregion väst, MRV, omfattar Västra Götalands län, Örebro län och Hallands län. MRVs stab sitter i Skövde.

När samhället drabbas av svåra påfrestningar som naturkatastrofer, omfattande avbrott i el- eller vattenledningsnät eller omfattande olyckor, krävs samarbete mellan myndigheter, kommuner och regioner. Då ska Försvarsmakten kunna vara ett stöd genom att skydda människor, miljön och samhällsfunktioner som exempelvis vägnätet.

Försvarsmakten är skyldig att delta i räddningsinsatser om det finns lämpliga resurser och om deltagandet inte allvarligt hindrar den vanliga verksamheten. Det följer av lagen om skydd mot olyckor. Försvarsmakten kan även lämna stöd till samhället i situationer som inte är kriser. Det kan till exempel gälla transporter av sjuka eller ammunitionsröjning.

Försvarsmakten nås primärt via deras vakthavande befäl i Göteborg. Kontakt sker normalt sett via Länsstyrelsen.

SOS alarm

112

Nödnumret 112 ska användas vid akuta nödsituationer då det är fara för liv, egendom eller miljö.

113 13

113 13 är ett nationellt informationsnummer som infördes i Sverige 2013. Du kan ringa till informationsnumret 113 13 för att lämna eller få information om allvarliga olyckor och kriser. Att förse 113 13 med information vid en händelse ingår i kommunens kommunikationsrutiner.

Viktigt meddelande till allmänheten

Viktigt Meddelande till Allmänheten (VMA) är en varning till allmänheten vid till exempel gasutsläpp, en stor brand eller annan allvarlig olycka. Varnings- och informationssystemet kan också användas för att ge beredskapslarm och flyglarm om landet skulle råka i krig.

SOS-alarm ansvarar för att skicka ett VMA. Ett VMA kan gå ut via Sveriges Radio P4, SMS, notis i SVT-nyheter eller som ljudsignal i tyfoner i de tätorter som har sådana.